

**Euroopan unionin
rahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

VALINTAESITYS

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Kokouspäivämäärä: 19.4.2023

Hakemusnumero:	200087, 200091, 200093, 200274
Hankkeen julkinen nimi:	Opintojen ohjauksella kestävä osaamisen kasvua Etelä-Savoon -AHJO
Ryhmähankkeen tunnus:	R-00031
Päähankkeen hakija:	Helsingin yliopisto
Osahankkeiden hakijat:	Mikkelin kaupunki, Savonlinnan kesäyliopistoyhdistys ry, Mikkelin kesäyliopisto
Hakutunnus:	ESAELY-003
Maantieteellinen kohdealue:	Etelä-Savo
Toimintalinja:	4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erytystavoite:	4.2. Uutta osaamista työelämään
Hakemuksen saapumispäivämäärä:	17.6.2022
Diarinumero:	Dnro: EURA 2021/200274/09 02 01 01/2022/ESAELY
Hankkeen alkamispäivämäärä:	1.1.2023
Hankkeen päättymispäivämäärä:	31.12.2025
Viranomainen:	Etelä-Savon ELY-keskus
Käsittelijä:	Pia Pirskanen

Hankkeen sisältö

Tarve

Etelä-Savon aluekehityksen keskeinen ongelma on alhainen koulutus- ja osaamistaso. Hanke tukee koulutus- ja osaamistason nostamista kehittämällä yliopistotutkintoihin johtavien opintojen ohjausta Etelä-Savossa. Etelä-Savossa nuorten ja aikuisten lähipiirissä on vähemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita, jolloin akateeminen opiskelu ja ammattikuvat eivät nouse samalla tavalla esille. Mielenkiintoa yliopisto-opintoja kohtaan voidaan lisätä tehostamalla opintojen ohjausta. Ohjaus tukee myös työssäkäyvien koulutustautumista. Ohjausta tehostamalla voidaan vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa. Koulutustason noususta hyötyy koko alue, mutta hankkeessa erityinen huomio kohdistuu pieniin maaseutulukioihin, jotka ovat tärkeä osa maaseudun kuntien elinvoiman kokonaisuutta.

Keskeisenä ongelmana nähdään se, että ohjauksen laajojen kansallisten tavoitteiden sekä olemassa olevien ohjausresurssien välillä on ilmeinen epäsuhta. Hanke pyrkii ratkaisemaan ongelman tiivistämällä yhteistyötä yliopistojen kanssa sekä tukemalla maakunnan lukioita toteuttamaan opinto-ohjelmaansa myös tältä osin. AHJO-hanke vie käytäntöön myös tavoitetta tiivistää ohjauksellista yhteistyötä vapaan

sivistystyön, lukioiden, korkeakoulujen ja kuntien kanssa. Yliopistojen koulutusohjelmarakenteet ovat viime vuosina muuttuneet radikaalisti. Ohjauksen monien tarpeiden ja nopeassa muutoksessa elämisen vuoksi ohjaustyötä tekevillä henkilöillä on jatkuva tiedon ja hyvien yhteistyöverkostojen tarve.

Tavoite

Hankkeessa tuetaan ja kehitetään maakunnan lukioiden jatko-opinto-ohjausta ja avointen opintojen ohjausta aikuisille eri toimijatasoilla:

Tavoite 1 (oppilaitostaso): luodaan oppilaitosten välinen ohjauksen verkostorakenne ja sille toimintatavat,

Tavoite 2 (ohjaajataso): vahvistetaan vastuullisten opinto-ohjaajien keskinäistä vuorovaikutusta ja kehitetään ohjauksen välineitä,

Tavoite 3 (opiskelijataso): kehitetään digitaalisia ratkaisuja ja menetelmiä opiskelijoiden tiedon saantiin ja keskinäiseen jakamiseen.

Hankkeen myötä Etelä-Savon maakunnan lukiot verkottuvat oppimisympäristöksi, jossa jaetaan kokemuksia, menetelmiä ja sisältöjä oppilaitoksen koosta tai sijainnista riippumatta. Hankkeessa tuotetaan tietoa, opintojaksojen sisältöjä ja verkko-opintojaksoja, kehitetään ohjausprosesseja sekä vahvistetaan Etelä-Savossa toimivien opinto-ohjaajien yhteistyötä. Hankkeessa tuotetaan somealustoille innostavia avoimia, kaikkien käytössä olevia tietoiskuja ja linkkejä opintojen ohjausta tukeviin aineistoihin. Lukioissa järjestetään tilaisuuksia, joissa kontaktoidaan sekä opiskelijoita että opinto-ohjaajia ja opettajia. Lopullisena tavoitteena hankkeessa tuotetaan yhteiskehittelynä Etelä-Savon AHJO-ohjausmalli, jota voidaan jakaa myös valtakunnallisesti. AHJOsta on tarkoitus muotoilla malli erityisesti maaseutumaisen maakuntien toimijoille, joten se tukee kansallisten ohjaustavoitteiden alueellista toimeenpanoa.

Kohderyhmä

Pääkohderyhmänä ovat lukio-opiskelijat sekä aikuisopiskelijat, jotka tavoittelevat yliopisto-opintoja sekä -tutkintoja tai haluavat täydentää osaamistaan yliopisto-opinnoilla.

Toimenpiteet

TP 1: Ohjausverkoston organisoiminen tavoitteena yliopisto-opinnot (vastuu HY/ Ruralia-instituutti)

- Ahjo-hankkeen kokonaisuuden koordinointi
- Ohjausverkoston luominen ja ylläpito
- Akateemisten ammattiprofiilien kuvaukset ja käytännöt (erilaisten akateemisten ammattiprofiilien kuvaukset ja näihin ammattiprofiileihin liittyvät työn sisällöt ja tutkimusteemat)
- Hankeviestinnän koordinointi

TP 2: Ohjauksen tarpeita ja niitä koskevan tietämyksen kokoaminen (vastuu Mikkelin kesäyliopisto)

- Ohjauksen nykytilan kuvaus ja ohjauksen kehittämistarpeiden selvittäminen eri menetelmillä (jo olemassa oleviin tutkimuksiin ja aineistoihin perehtyminen, työpajatyypisellä työskentelyllä, kevyillä kyselyillä ja haastatteluilla).

TP 3: Ohjausprosessien ja -menetelmien hahmotteleminen ja testaus (vastuu Mikkelin kaupunki/Otavia)

- Akateemisten opiskelutaitojen opintojakson suunnittelu ja pilotointi
- Tulevaisuus- ja toivokeskeisten ohjausprosessien kehittäminen
- Uraohjauksen opintojakson suunnittelu ja pilotointi
- Eri yliopistojen opiskelujärjestelmistä ohjauksellisen tukimateriaalien koostaminen ja rakentaminen verkkoympäristöihin
- Aikuisopiskelijoiden ohjausprosessien kehittäminen

TP 4: Yliopisto-opintoihin ohjauksen prosessien ja menetelmien ja vaikuttavuuden arviointi (vastuu Savonlinna kesäyliopisto)

- Ohjausprosessien ja menetelmien arviointi
- Tehtyjen pilottien arviointi
- Vaikuttavuuden arviointi

Tulokset

1. syntyy Etelä-Savon maakuntien lukioita verkottava ohjauksen alueellinen malli (AHJO), jossa jaetaan kokemuksia, menetelmiä ja sisältöjä oppilaitoksen koosta tai sijainnista (sekä maaseudulla että kaupungissa sijaitsevat) riippumatta,
2. luodaan yhteinen alusta ja systemaattista yhteistyötä Etelä-Savon lukioiden opinto-ohjaajien välille sekä tuetaan heidän vaativaa työtään.

Vaikutukset ja lisäarvo

Kehitetään oppilaitosten ja opintojen ohjaajien tueksi uusia, yhteistyöhön ja jakamiseen perustuvia sisältöjä, ratkaisuja ja jakamisen käytänteitä. Ne perustuvat toimijoiden verkottumiseen, uusiin jakamisen tapoihin ja menetelmiin sekä digitaalisten alustojen hyödyntämisen mahdollisuuksiin. Pitkällä aikavälillä kiinnostus korkeakoulututkintoja kohtaan lisääntyy sekä tutkinnon suorittaneiden suhteellinen osuus maakunnassa kasvaa. Etelä-Savon osaamistaso nousee ja osaavan työvoiman saatavuus paranee. Hanke edistää ohjausta koskevien kansallisten tavoitteiden saavuttamista. Keskipitkällä aikavälillä hanke antaa opiskelijoille yliopisto-opinnoista laajemmän kuvan ja tekee niistä lähestyttävämpiä. Hanke tuo ohjaukseen uutta sisältöä. Myös yliopisto-opintoihin liittyvä tutkimuspohjaisuus nostetaan yleisenä kyvykkyytenä vastata tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Yhteiskunta kehittyy voimakkaasti tutkimustietoon nojaten.

Toiminnan jatkuvuus

Hankkeen aikana toiminta ja toimintamallit integroidaan oppilaitosten ohjauksekäytänteisiin siten, että niille syntyy jatkuvuutta.

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kokonaiskustannukset:	589 662 euroa
Palkkakustannukset:	421 188 euroa
Flat rate 40% :	168 474 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	471 729 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus:	117 933 euroa
Ulkopuolinen rahoitus:	- euroa

Helsingin yliopisto

Kokonaiskustannukset:	213 843 euroa
Palkkakustannukset:	152 745 euroa
Flat rate 40% :	61 098 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	171 075 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus (muu julkinen):	42 768 euroa

Mikkelin kaupunki

Kokonaiskustannukset:	131 094 euroa
Palkkakustannukset:	93 639 euroa
Flat rate 40% :	37 455 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	104 874 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus (kuntarahoitus):	26 220 euroa

Savonlinnan kesäyliopisto

Hankkeen kokonaiskustannukset:	121 716 euroa
Palkkakustannukset:	86 940 euroa
Flat rate 40% :	34 776 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	97 374 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus (yksityinen):	24 342 euroa

Mikkelin kesäyliopisto

Hankkeen kokonaiskustannukset:	123 009 euroa
Palkkakustannukset:	87 864 euroa
Flat rate 40%:	35 145 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	98 406 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus (yksityinen):	24 603 euroa

Hakemuksen käsittely ja lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on saapunut Etelä-Savon ELY-keskuksen 12.5.-20.6.2022 ESR+ -hakuun toimintalinjalle 4. Hakuilmoitus on julkaistu rakennerahastot.fi -sivuilla. Hausta on järjestetty infotilaisuus.

Hakemus on saapunut rahoittajalle määräaikaan mennessä 17.6.2022. Kyseiseen hakuun on saapunut yhteensä 26 hakemusta, joista 21 ovat osa ryhmähanketta ja 5 yhden toteuttajan hankkeita. Kyseistä hanketta on haettu erityistavoitteesta 4.2. Uutta osaamista työelämään, johon on saapunut 18 hakemusta.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten valintaperusteiden mukainen arviointi sekä erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään. Hanke sopii hakuilmoituksen teemaan, jossa tavoitteena on kehittää uusia tapoja koulutukseen ja työelämään siirtymisen tueksi. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet. Hanke ei ole kuitenkaan erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden mukaisessa arvioinnissa saanut riittävästi pisteitä tullaan rahoitetuksi.

Hankkeen aihepiiri opintojen ohjauksen kehittämiseksi nähdään tärkeänä, mutta hankesuunnitelma sisältää paljon selvittämiseen, tiedon kokoamiseen ja arviointiin liittyviä elementtejä, joiden hyöty opiskelijatasolle jää ohueksi. Hankkeen opiskelijakohderyhmään kohdistuvia toimenpiteitä ja niiden käytännön toteutusta ei ole avattu konkreettisella tasolla. Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet eivät sisällä yhteistyötä alueen työelämän ja yritysten kanssa, mikä olisi olennaista alueen työllisyyden edistämisen sekä veto- ja pitovoiman näkökulmasta.

Rahoittajan esitys

Hanketta ei esitetä jatkoneuvotteluun.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä	31.8.2022
Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous	17.2.2023
Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö	14.4.2023